

Ljungarums Förskole område

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2015-2016

Vision

Alla barn och vuxna ska delta i förskolan verksamhet med glädje och tillfredsställelse. Verksamheten ska präglas av god anda, ömsesidig respekt, trygghet, ansvarstagande och människors lika värde. Alla på Ljungarums förskoleområde ska känna sig trygga och bemötas utifrån sin personlighet och utveckla kunskaper för framtiden. På vår förskola tar alla barn och vuxna aktivt avstånd från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Syfte

Planen syftar till att främja barns rättigheter samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Lagtext

Barnkonventionen (Artikel 2 och 3) Skollagen (Kapitel 6), diskrimineringslagen och socialtjänstlagen (anmälningsskyldighet kap 14:2) är de lagar som styr och ligger till grund för förskolans likabehandlingsarbete och utformandet av den årliga planen mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet styrs också av läroplanen Lpfö -98 rev.10, Salamancadeklarationen 10 Juni 1994(Unescos normativa verksamhet)

Vad menas med diskriminering och trakasserier?

Diskriminering och trakasserier är enligt diskrimineringslagen ett övergripande begrepp för negativ behandling av individer eller grupper utifrån någon av diskrimineringsgrunderna;

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Ålder
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Bristande tillgänglighet

Se bilaga 1

Vad menas med kränkande behandling?

Kränkande behandling är enligt lagstiftningen beteenden som kränker en annan människas värde, men som inte har något samband med någon av diskrimineringsgrunderna

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. hot eller fula ord)
- Psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar)
- Sociala digitala mötesplatser (t.ex. facebook)

Kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen och utföras av och drabba såväl vuxna som barn.

Mobbning är när en eller flera individer upprepade gånger och över tid blir utsatta för negativa handlingar från en eller flera individer.

Det är personen som utsätts som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker principen om alla människors like värde.

Kartläggning och nulägesanalys

Följande kartläggningsmetoder används på enheten för att identifiera risker i våra verksamheter som har med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling att göra.

- Kommunövergripande brukarenkät
- Föräldrasamtal/Utvecklingssamtal
- Barnintervjuer
- Observationer av barnens relationer, var barnen leker, vilket språk barnen använder mot varandra
- Dokumentation
- Samtal med barnen
- Diskussion- pedagoger
- Barnkonferenser – pedagoger, förskolechef, specialpedagog

Barn och vårdnadshavares delaktighet och inflytande

- Intervjuer med barnen
- Barnen är delaktiga att forma regler på förskolan
- Samtal om saker som uppstår under dagen
- Barnens egna tankar och idéer om hur lärandemiljö ska utformas
- Barnen är med att planera verksamheten
- Samtal vid lämning och hämtning
- Information vid inskolning
- Utvecklingssamtal
- Brukarenkät/föräldraenkät
- Föräldramöte
- Forum för samråd/föräldraråd

Främjande arbete

Dessa mål bygger på underlag från enkäter, intervjuer, observationer och utvärdering av dokumentationer.

Vi ser som uppgift på förskolan att framförallt arbeta främjande med barnen. I den dagliga verksamheten arbetar personalen utifrån läroplanens värdegrund.

Mål:

- Alla barn ska vara trygga.
- Ingen på vår förskola ska bli utsatt för diskriminering eller någon form av kränkande behandling av barn eller vuxna.
- Vi lyfter fram och respekterar olikheter och ser dessa som positivt och utvecklande
- Flickor och pojkar ska ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Det gör vi på följande sätt:

- Tydliga regler som gäller alla
- Vi är alltid närvarande och tillgängliga för barnen genom att vi vuxna är där barnet är och visar intresse för vad barnet gör och säger.
- Vi är positiva förebilder och visar glädje och entusiasm i det dagliga mötet med barnet genom att uppmärksamma varje enskilt barn.
- Vi uppmuntrar, berömmar och bekräftar för att stärka barnets självbild.
- Vi uppmuntrar barnets fantasi och förmåga till empati genom t.ex. drama och självständig lek.
- Vi låter barnet leva sig in i alla människors olikheter. Detta gör vi genom samtal, lek, litteratur temaarbete och andra aktiviteter.
- Vi observerar varje barn och anpassar lek – och lärmiljö så att varje barn får en chans att utvecklas och stärka sin sociala förmåga.
- Vi påminner barnen om att alltid berätta för en vuxen om någon utsätts för hot, kränkningar och trakasserier.
- Vi ser till att alla barn har lika rättigheter till att välja vad de vill göra (leksaker, rum, aktiviteter)
- Vi ser till att alla barn får komma till tals och att vi lyssnar på och respekterar varandra.
- När barnen ser och pratar om olikheter är vi vuxna aktiva och diskuterar med barnen så att de inte bara ser olikheterna utan också accepterar och ser värdet i dem, detta gör vi bl. a. genom litteratur, drama och sånger.
- Massage- både få ge och att ta.

Kvalitetshjul:

I vårt kvalitetsarbete använder sig personalen av kvalitetshjul.

Varje termin görs kvalitetshjul av jämnställdhet, värdegrund och barns inflytande.

Förbyggande arbete

Vi gör en kartläggning varje år och analyserar denna. Sen utgår vi från denna när vi jobbar vidare med jämställdhet och likabehandling.

Se bilaga 2-XX

Rutiner

Vid rapport/misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier på förskolan:

Förskolepersonalen gör iakttagelser under all verksamhet och samtalar med inblandade barn direkt. Vi är lyhörda för barnens och vårdnadshavarnas iakttagelser. Barnens vårdnadshavare informeras samma dag. Vid behov dokumenteras händelsen och upprättas en handlingsplan.

Vid behov utnyttjas kompetens utanför skolan, t.ex. Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller socialtjänsten. Utifrån den kränkande handlingens art och omfattning skall bedömning om anmälan till socialtjänsten, polisen eller arbetsmiljöinspektionen göras. Förskolechef ansvarar för att anmälan till dessa instanser görs och informerar också chefen för förskolan.

Barn-barn

- Personalen ska kartlägga, analysera och utreda om något inträffar.
- Enstaka konflikter eller meningsskiljaktigheter löses tillsammans med barn och berörd personal.

Vuxen-vuxen

- Alla kränkningar mellan vuxna anmäls till förskolechefen.
- Förskolechefen ansvarar för att berörda informeras, utredning genomförs, åtgärder genomförs utifrån utredningens resultat.
- Utredning och process dokumenteras.
- Uppföljning görs för att förhindra upprepning.
- Förskolechef får information och deltar vid behov.
- Vid behov ger specialpedagogen stöd genom t.ex. samtal inom personalgruppen och kan även medverka i samtal med vårdnadshavare.

Vuxen-barn

- Förskolechefen informeras omgående
- Förskolechefen ansvarar för att berörda informeras, utredning genomförs, åtgärder genomförs utifrån utredningens resultat.
- Utredning och process dokumenteras.
- Uppföljning görs för att förhindra upprepning.

Barn-vuxen

- Personal pratar med barnet om kränkningen.
- Om kränkningarna fortsätter kontaktar personalen förskolechefen.
- Personalen/förskolechefen kontaktar vårdnadshavare vid behov.

Ansvarsfördelning

Förskolechef

Förskolechef har det övergripande ansvaret för att arbetet mot diskriminering och kränkande behandling fortskrider och efterföljs.

Det är förskolechefens ansvar att:

- Se till att kompetensutveckling inom ämnet genomförs kontinuerligt på enheten.
- Årligen ge personalen på förskolan tid att revidera och utvärdera planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Se till att personalen har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits.

All personal

Det är pedagogernas och annan förskolepersonals ansvar att:

- Ansvara för alla barn
- Följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Se till att varje år göra en nulägeskartläggning, uppföljning och en plan för respektive avdelning.
- Ansvarar för spridning och kommunikation.

Vårdnadshavare

Det är alla vårdnadshavare gemensamt ansvar att:

- Ta del av skriftlig information som förskolan skickar hem.
- Visar intresse för barnets vardag på förskolan, föräldramöten och utvecklingssamtal.
- Tar kontakt med förskolan om barnet utsätts för eller utsätter någon för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Inbjudningskort inte delas ut i förskolan.

Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen ”Ett starkare skydd mot diskriminering” (prop. 2007/08:95).

Med *diskrimineringsgrund* menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen.

De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller vuxen av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn och vuxna ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och vuxna ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg enligt skollagen.

Med *personal* avses anställda och uppdragstagare i skollagsreglerad verksamhet.

Med *huvudman* menas den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.

Med *bristande tillgänglighet* menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning.